

Teamondersteuning en integrale aanpak

Congres 'Omgaan met onbegrepen (probleem)gedrag in de langdurige zorg'
11 januari 2016
Martin de Vor, consulent CCE

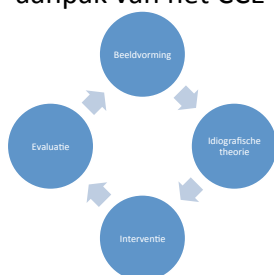
In deze workshop staan we stil bij..

Teamondersteuning bij (onbegrepen) probleemgedrag aan de hand van:

1. Beeldvorming
2. Interventie

Analoog aan de systematische aanpak van het CCE

Beeldvorming

- Hoe kijkt het team naar de cliënt?
- Hoe goed kent het team de cliënt?
- Welke functie geeft het team aan het gedrag van de cliënt?

Wie is dhr. Pieters?

- Een persoon met een sociale leeftijd van vier jaar en twee maanden
- Een persoon met een IQ onder de 70
- Een autistisch persoon
- Een persoon met probleemgedrag, star, chaotisch, dwangmatig
- Onduidelijke spraak
- Een man van 40 jaar die veel ervaringen heeft gemist
- Een man zonder inkomen, arm
- Een man zonder contacten
- Een man met weinig controle over de invulling van zijn leven
- Hij heeft moeite met taal
- Een persoon die altijd als kind behandeld is
- Een plezierige man die verandering brengt in je leven

Wat heeft dhr. Pieters nodig?

- Een programma voor kinderen; bescherming
- Leren van simpele taken
- Apart van anderen omdat hij anders is, prikkelreductie
- Een gespecialiseerde setting met veel structuur waarin zijn gedrag gereguleerd kan worden
- Logopedie
- Ervaringen
- Een baan, inkomen
- Verbindingen met de samenleving
- Visie op de toekomst en hoe daar te komen
- Veel hulp bij taal door middel van visualisaties
- Iemand die opkomt voor zijn belangen
- Als volwassene gezien worden, mensen die van hem kunnen genieten

Basiscommunicatie

1. Oogcontact
2. Toewending
3. Spraak (volume, toon)
4. Gezichtsuitdrukking
5. Ontvangstbevestiging (herhalen, non-verbaal)
6. Benoemen
7. Beurtverdeling

Beeldvorming

Welke factoren dragen bij aan

- Het ontstaan
- In stand houden
- Versterken

van het probleemgedrag.

Definitie probleemgedrag

'Gedrag is probleemgedrag wanneer dat als de sociale omgeving als zodanig benoemd op basis van de ervaren ernst, frequentie, duur, impact en betekenis van het gedrag en de situaties waarin het zich voordoet.

Wat is probleemgedrag?

- Probleemgedrag is het resultaat van een negatieve interactie tussen de cliënt en zijn omgeving.
- Probleemgedrag vormt een uitdaging gericht aan de professionals (Challenging behaviour).

Interventieperspectief

- Op basis van beeldvorming interpreteren op welke domeinfactor de interventie wordt gericht en waaraan gewerkt zal worden:
 - Persoonsgericht
 - Omgevingsgericht
 - Interactiegericht

Persoonsgerichte interventie

- Medisch-biologische behandeling
 - Farmaca, paramedische interventies
- Psychiatrische behandeling
 - Psycho-farmacologische interventies
- Psychologische behandeling
 - Psychotherapie, leertheoretische interventies

Omgevingsgerichte interventie

- Fysieke omgeving
 - Licht, geluid, meubilair, hulpmiddelen
- Sociale omgeving
 - Familie, medecliënten, begeleiding
- Organisatieomgeving
 - Visie/cultuur, opleidingen, teamsamenstelling, procedures, competenties

Interactiegerichte interventies

- Proactieve strategieën
 - Begeleiden van overgangen, aansluiten bij emotioneel niveau, signaleringsplan
- Reactieve strategieën
 - Training fysiekbeheersing, signaleringsplan
- Gedrag, communicatie van begeleiders/familie
 - Aansluiten op de mogelijkheden van de cliënt, samenwerking cliënt/familie/begeleiding

Interventie door het team

- Hoe pakt het team het probleemgedrag aan? Welke begeleidingsstijl?
- Hoe werkt het team samen?
- Hoe wordt het team ondersteund en door wie?

Teamsamenwerking

- Begeleidingsstijl is gebaseerd op de beeldvorming van de cliënt.
- Is vooral van belang voor de interventies gericht op omgeving en interactie.
- Is afhankelijk van de fase waarin het team zich bevindt.

Fasen teamontwikkeling

- Oriëntatie
- Bestendinging
- Ontplooiing en autonomie
- Statisch evenwicht e/o terugval

07-01-16

Multidisciplinaire ondersteuning van het team

- Disciplines: gedragskundige, arts, logopedist, fysiotherapeut etc.
- Vraaggericht versus aanbodgericht
- Adviseren versus coachen
- Invloed uitoefenen en beïnvloed worden

Dialogo met cliëntstysteem

- Is advies verenigbaar met waarden/normen cliëntstysteem?
- Afstemmen met cliëntstysteem
 - Wat is wenselijk?
 - Wat is haalbaar?
 - Met welk doel?
 - Op welke termijn?

Evaluatie

1. Effectevaluatie
 1. Afname van probleemgedrag
 2. Afname van handelingsverlegenheid
 3. Kwaliteit van bestaan
2. Procesevaluatie
 1. Tussentijds
 2. Na afloop

07-01-16